

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819202335
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6819202335.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v spore žalobcu V. B., K.. XX. XX. XXXX, bytom trvale B. Z. XXX, zast. JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13 o zaplatenie 20.000 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.000,- eur do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti sa žaloba zamieta.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania z prisúdenej sumy 1.000,- eur v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená výška trov.

odôvodnenie:

1/ Žalobca sa podanou žalobou domáhal na žalovanom zaplatenia 20.000,- eur s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 11. 11. 2019 do zaplatenia titulom nemajetkovej ujmy. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. XT/XX/XX zo dňa 17. 09. 2018 bol odsúdený pre pokračovací zločin týrania zverenej osoby a blízkej osoby. Proti rozsudku podal odvolanie on aj okresný prokurátor (sčasti v jeho prospech) a Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. XTo/XXX/XX zo dňa 28. 11. 2018 odvolaniu prokurátora v časti podanej v jeho prospech vyhovel a jeho odvolanie zamietol. Vo veci podal dovolanie, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté. Je toho názoru, že rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci a taktiež počas konania zásadným spôsobom bolo poručené právo na obhajobu a došlo k ďalším procesným pochybeniam a nesprávne úradnému postupu, kvôli ktorým došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech. Uvádza len najzávažnejšie pochybenia orgánov verejnej moci, za ktorých nesprávnu činnosť zodpovedá žalovaná. O jeho žiadostiach resp. sťažnostiach v dlhotrvajúcom trestnom konaní nebolo rozhodnuté a tieto minimálne sčasti boli odignorované, čím došlo k porušeniu jeho práva upraveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom. Nikdy takto nebolo rozhodnuté o ním navrhovanom poradí vylúchu svedkov ani o nespočetnom množstve jeho návrhov na vykonanie dokazovania, márne sa viackrát dožadoval umožnenia nazretia do trestného spisu a o viacerých jeho návrhoch a sťažnostiach, napr. proti pribratiu znalca, ktorý bol pribratý do konania v rozpore so zákonom. Dôkazy sa nielenže vykonávali len jedným smerom, ale dokonca až selektovali, keď napr. navrhol vykonať dokazovanie aj trestným spisom OR PZ SR OKP Revúca sp. zn. R.-XXX/VYS-Y.-XXXX, o tomto nebolo rozhodnuté ale o obsahu spisu sa mimo hlavného pojednávania oboznamoval súd, o čom v spise nie je ani zmienka. Taktiež mu Ústav na výkon väzby Banská Bystrica neumožnil telefonický kontakt a telefonické konzultácie s jeho obhajcom a týmto nesprávnym úradným postupom došlo k porušeniu jeho základných práv garantovaných nielen Ústavou SR, Trestným poriadkom, ale aj zákonom č. 221/2006

Z. z. o výkone väzby. Vždy postupoval v súlade s právnymi normami (napr. § 27 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody, § 29 ods. 1 vyhl. č. 437/2016 Z. z. ktorým sa vydáva poriadok výkonu väzby) a požiadal príslušné orgány na predpísanom tlačive a napriek tomu mu neboli povolené žiadne telefonické hovory s jeho obhajcom počas celého prípravného konania. Porušenie uvedeného práva konštatovala aj Verejná ochrankyňa práv SR vo svojom liste zo dňa 07. 05. 2018. Tým, že ústav Banská Bystrica postupoval podľa podkladov od vyšetrovatelky a nie podľa § 21 ods. 2 zákona o výkone väzby, porušil jeho práva a zasiahol do jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie chránené čl. 6 ods. 3 písm. c/ Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd. Taktiež vo veci bolo viackrát ustálené, že v konaní došlo k prietiahom a to napriek tomu, že sa jednalo o väzobnú vec. Táto skutočnosť bola aj deklarovaná pripisom podpredsedu KS v Banskej Bystrici zo dňa 20. 08. 2018, kde bolo konštatované, že celková dĺžka konania prekračuje medze primeranosti tohto súdneho konania. Vzhľadom na všetky okolnosti jeho prípadu a na jeho následok v jeho súkromnom, osobnom a pracovnom živote sa obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR so žiadosťami o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci, tento však oznámil, že žiadosti nebolo vyhovené, lebo nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. S týmto záverom však nesúhlasí, lebo si myslí, že v predmetnom trestnom konaní pochybenia a nesprávne úradné postupy orgánov verejnej moci boli takej povahy, že už počas prebiehajúceho konania boli konštatované na to kompetentnými orgánmi. Márne sa domáhal nápravy podávaním nových a nových žiadostí, nikdy neuspel a nedostal primerané vysvetlenie. Už samotné toto je zásahom do jeho práv ani nehovoriac o tom, že počas zbytočných prietahov bola nezákonne obmedzená aj jeho osobná sloboda. Dĺžka základnej alebo predĺženej väzby nesmie byť neprimeraná. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR môže byť porušené aj tým, že orgány nepostupuje v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Jeho právo na osobnú slobodu bolo porušené rozhodovacou činnosťou a nesprávnym úradným postupom, je nezákonne vo výkone trestu odňatia slobody a tým mu vzniká ako majetková škoda (titulom ušlého zisku, nakoľko nemôže vykonávať zárobkovú činnosť a potreba náhrady trov spojených s väzbou a výkonom trestu), tak aj nemajetková ujma (dlhé roky nemôže užívať osobnú slobodu, venovať sa rodine, deťom, koníčkom a pod.). Preto sa touto žalobou domáha finančného zadosťučinenia a vzhľadom na okolnosti prípadu toto by mohlo byť ustálené sumou 20.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnymi úradnými postupmi žalovanej. Pritom väzba sa na ňom vykonávala ako príslušníkovi PZ, kde ho ako policajta každý pozná a okolím bol vnímaný ako príslušník kladúci vysoké nároky a dosahoval v práci výborné výsledky. Má zaznamenaných 32 disciplinárnych odmien bez jediného trestu. Preto sa ťažko vyrovnáva aj so značnou mierou zníženia jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Žalovaná mu listom zo dňa 11. 11. 2019 oznámila neuhradenie škody, týmto dňom sa dostala do omeškania, a preto ju žiada zaviazat' aj na zaplatenie úrokov z omeškania od tohto dňa. V doplnení žaloby uviedol, že v elektronickej forme podal dve samostatné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a žalovaná reagovala len na jednu.

2/ Žalovaná sa na výzvu súdu k veci písomne vyjadrila tak, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko vo veci nie sú naplnené zákonom stanovené kumulatívne podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur, kým v žalobe už uvádza 20.000,- eur, teda náhrada v rozsahu nad 10.000,- eur nebola predbežne prerokovaná. Čo sa týka namietaného nesprávneho úradného postupu, podľa ustálenej judikatúry môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Ak žalobca namieta procesný postup Okresného súdu Revúca (nerozhodnutie o poradí vyluchu svedkov, neštandardný postup pri zabezpečovaní dôkazov, údajná účelová selekcia dôkazov), toto podľa jej názoru nemožno subsumovať pod nesprávny úradný postup, nakoľko sa v prevažnej miere týka procesného postupu, ktorý však nikdy nebol príslušným orgánom vyhodnotený ako nesprávny/nezákonný. Pri tejto argumentácii vychádza aj z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, že prípadné nesprávnosti či vady postupu nachádzajú svoj odraz v obsahu rozhodnutia a môžu byť posudzované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Prípadné nesprávnosti či vady pri zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia. Z ustálenej judikatúry teda vyplýva jednoznačný záver, že postup orgánu verejnej moci (hoc i nesprávny), ktorý nachádza odraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody, nakoľko titulom môže byť v takomto prípade výlučne nezákonné rozhodnutie. Pritom súd rozhodujúci

o nároku na náhradu škody v civilnom sporovom konaní nie je ani oprávnený preskúmať resp. iným spôsobom zasahovať do právoplatne skončeného trestného konania. Jednou z primárnych podmienok pre vznik nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia je skutočnosť, aby rozhodnutia nadobudli právoplatnosť a zároveň boli zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Je nepochybné, že žaloba nedisponuje takýto spôsobilým titulom. Pokiaľ žalobca poukazuje na závery verejnej ochrankyne práv, tieto zistenia majú len odporúčací charakter. Navyše odvolací súd v odôvodnení uznesenia zo dňa 28. 11. 2018 o. i. konštatoval, že s údajnými pochybeniami prvostupňového súdu sa už v podrobnom odôvodnení rozsudku vysporiadal prvostupňový súd a navyše odvolací súd nezistil ani iné procesné pochybenia. Pokiaľ žalobca namieta trvanie trestného stíhania neprimerane dlhú dobu, opomenul špecifikovať obdobie, v ktorom malo dôjsť k nečinnosti zakladajúcej neprimeranosť dĺžky trestného stíhania, čo samo osebe zakladá nepreskúmateľnosť týchto tvrdení. Žalobca už počas konania mohol vyvíjať aktivitu smerujúcu k odstráneniu nepriaznivého stavu, ak bol toho názoru, že dochádza k porušovaniu jeho práv, avšak tento žiadnym spôsobom nenamietal existenciu priesťahov v prípravnom konaní. Prípadné porušenie práva na prejednanie veci bez zbytočných priesťahov ani nie je kompetentný posudzovať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Ani podpredseda Krajského súdu v Banskej Bystrici nedospel k záveru o existencii zbytočných priesťahov v konkrétnych obdobiach, iba všeobecne konštatoval prekročenie medzi primeranosťou konania. Najpodstatnejšia je však skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu bolo zavŕšené jeho právoplatným odsúdením. Žalobca preto podľa jeho názoru neuniesol dôkazné bremeno a splnil si výlučne elementárnu povinnosť tvrdenia o zásahu do jeho práv. V danom prípade nemožno hovoriť o vzniku škody, vrátane nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním žalobcu ani len v teoretickej rovine. Aj požadovaná suma sa javí byť neprimeraná, keď aj ESLP priznáva oveľa nižšie sumy za neporovnateľne závažnejší zásah orgánu štátu do osobnej slobody jednotlivca (za držanie osoby vo väzbe bez rozhodnutia príslušného orgánu). Nie je možné dospieť ani k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou nemajetkovou ujmu. Sám žalobca uvádza viaceré tituly, ktoré mu mali nemajetkovú ujmu (škodu) spôsobiť, avšak táto ujma (škoda) mu nemohla vzniknúť kumuláciou samostatných titulov. Neopodstatnená je aj žaloba ohľadom požadovaných úrokov z omeškania, keď už aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. XCdo/XXX/XXXX uviedol, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania.

3/ V replike na vyjadrenie žalovaného žalobcu uviedol, že podával dve samostatné žiadosti. On namieta nesprávny úradný postup žalovanej v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Preto si myslí, že podmienka zrušenia alebo zmeny právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť nemusí byť splnená, keďže zákon pri nesprávnom úradnom postupe takúto podmienku výslovne neustanovuje. Nie je pravdou, že by sa v priebehu trestného konania nebránil, pretože sa opakovane dožadoval nápravy či už žiadosťami o prepustenie z väzby na slobodu ako aj podnetmi alebo sťažnosťami na priesťahy v konaní. Majúc za to, že jeho pobyt vo väzbe bol nezákonný, domáhal sa ochrany aj na Ústavnom súde SR sťažnosťou pre porušenie jeho základných práv a slobôd zo dňa 23. 08. 2017 a následne po odmietnutí tejto sťažnosti sa obrátil na Európsky súd pre ľudské práva so sídlom v Štrasburgu, o jeho podaní však doposiaľ nebolo rozhodnuté. Jeho dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo Najvyšším súdom SR uznesením zo dňa 26. 02. 2020 sp. zn. X I. XX/XXXX odmietnuté, preto dňa 15. 05. 2020 podal sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd na Ústavný súd SR. V súvislosti s existenciou príčinnej súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 08. 2019 sp. zn. XCdo XXX/XXXX v tom zmysle, že nemožno akceptovať postup súdu, ktorým odmietne náhradu škody priznať z dôvodu neunesenia dôkazného bremena ohľadom jej výšky poškodeným, lebo potom vlastný stav dôkaznej núdze má rovnaké príčiny ako samotné nezákonné rozhodnutie. Na zaplatení úrokov z omeškania trvá, lebo lehota omeškania začína plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. V ďalšom podaní uviedol, že zasielal dve osobitné žiadosti, v ktorých namietal dve samostatné pochybenia štátnych orgánov. V jednej namietal nesprávny úradný postup, keď mu bola odňatá možnosť telefonicky komunikovať s obhajcom a v druhej namietal nesprávny úradný postup spočívajúci v zbytočných priesťahoch.

4/ V duplike na vyjadrenie žalobcu žalovaná naďalej žiadala žalobu zamietnuť s poukazom na tvrdenia v jej vyjadrení k žalobe s tým, že už bolo aj odmietnuté žalobcom podané dovolanie v trestnej veci.

5/ Na pojednávaní zástupca žalobcu žiadal žalobe vyhovieť s poukazom na písomné podania a výsluch žalobcu.

6/ Zástupca žalovanej na pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť z dôvodov uvádzaných v písomných podaniach a s poukazom na to, že cieľom zákona nebolo odškodňovať páchatelov trestných činov.

7/ Súd vykonal dokazovanie oboznámením prehľadu spisu a 22 rozhodnutí zo spisu XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca (najmä rozsudku okresného súdu č. XT/XX/XXXX-XXXX zo dňa 17. 09. 2018, uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica č. XTo/XXX/XXXX zo dňa 28. 11. 2018 a uznesenia Najvyššieho súdu SR č. XTdo XX/XXXX zo dňa 26. 02. 2020), dovolania a návrhu žalobcu na vykonanie dôkazov vo veci XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca, 5 podacích lístkov o zásielkach žalobcu pre Okresný súd Revúca, uznesenia Ministerstva vnútra SR, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby - úradu inšpekčnej služby Banská Bystrica zo dňa 10. 12. 2018 č. Č.:W.-XXX/OISS-B.-XXXX, listu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. 08. 2018 č. XSprS/XX/XXXX, upovedomenia verejnej ochrankyne práv zo dňa 07. 05. 2018 č. XXXX/XXXX/VOP, dvoch žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom aj s dvoma doplneniami žiadostí, oznámenia Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 11. 11. 2019 č. XXXXX/XXXX/XXX o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, dokladov o doručení podania dňa 15. 05. 2019 a 16. 05. 2019, dvoch potvrdení o odoslaní podania 15. 05. 2019, potvrdenia o doručení podania 15. 05. 2019, potvrdenia o doručení ďalšieho podania 16. 05. 2019 a výsluchom žalobcu a vec posúdil takto:

8/ Žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur, ktorá ujma mu podľa žaloby bola spôsobená nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci v konaní vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. XT/XX/XXXX (ďalej len "trestný spis" resp. "trestné konanie"). Žalobcu podal proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR.

9/ Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/03 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon") štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zdržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa 3 ods. 2 zákona zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

10/ Podľa § 4 ods. 1 zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu

2.-3. necitované

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

c) - m) necitované

11/ Podľa § 4 ods. 2 zákona ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

12/ Podľa § 9 ods. 1 zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; ...

13/ Podľa § 9 ods. 2 zákona pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

14/ Podľa § 9 ods. 4 zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

15/ Podľa § 15 ods. 1 zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

16/ Podľa § 16 ods. 1 zákona zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

17/ Podľa § 16 ods. 4 zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

18/ Podľa § 17 ods. 1 zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19/ Podľa § 17 ods. 2 zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

20/ Podľa § 17 ods. 3 zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

21/ Podľa § 17 ods. 4 zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (odkaz na zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z.).

22/ Podľa § 18 ods. 2 zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

23/ Súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení.

24/ Žalobca podal žalobu proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Žalovaný je vo veci pasívne legitimovaný (ktorá skutočnosť ani nebola stranami spochybňovaná). Pred podaním žaloby podal žiadosť na Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym postupom (ďalej len "predbežné prerokovanie nároku") zo dňa 05. 02. 2019, v ktorej žiadal zaplatenie 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu a pochybení vo veci XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca, v ktorej veci bol odsúdený, a to konkrétne neumožnenie mu telefonického kontaktu s jeho obhajcom, čo konštatovala aj Verejná ochrankyňa práv SR. Taktiež vo veci bolo ustálené, že došlo k prietiahom, hoci sa jednalo o väzobnú vec, a túto skutočnosť aj deklaroval prípisom podpredseda KS v Banskej Bystrici sp. zn. XSpr/XX/XXXX, že celková dĺžka trvania väzby prekračuje medze primeranosti tohto súdneho konania, preto jeho sťažnosť považoval za dôvodnú. Sumu 10.000,- eur náhrady požaduje za primeranú s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žil, na závažnosť vzniknutej ujmy, na závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a tiež v spoločenskom uplatnení.

25/ Ďalšia žiadosť na Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym postupom je taktiež zo dňa 05. 02. 2019 a taktiež v nej žiadal zaplatenie 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu a pochybení vo veci XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca, v ktorej veci bol odsúdený, a to konkrétne preto, že rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci a taktiež počas konania zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a došlo k ďalším procesným pochybeniam, kvôli ktorým došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech. O niektorých jeho žiadostiach resp. sťažnostiach nebolo rozhodnuté a tieto minimálne sčasti boli odignorované. Napr. nikdy nebolo rozhodnuté o poradí výsluchu svedkov, ktoré navrhol, nikdy nebolo rozhodnuté o nespočetnom množstve jeho návrhov na vykonanie dokazovania, ktoré predniesol verbálne na pojednávaniach ale aj písomne, bola mu odopretá realizácia jeho práva nahliadnuť do spisu, ohradil sa aj voči uzneseniu o pribratí znalca a ani o tejto sťažnosti nebolo rozhodnuté a rovnako o ďalších návrhoch a podaniach. Navrhoval aj vykonať dokazovanie trestným spisom OR PZ SR - OKP Revúca sp. zn. R.-XXX/VYS-Y.-XXXX, o tomto návrhu nebolo rozhodnuté, mimo pojednávania sa s týmto spisom súd oboznámil, o čom však v spise nie je zmienka a teda dôkazy sa nielenže vykonávali len jedným smerom, ale dokonca až selektovali, čo vyplýva z uznesenia MV SR - SKIS,OIS Stred Banská Bystrica. Postup súdu teda bol neštandardný, nesprávny a nemal oporu v Trestnom poriadku. Za nesprávny úradný postup sa podľa zákona považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Sumu 10.000,- eur náhrady požaduje za primeranú s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žil, na závažnosť vzniknutej ujmy, na závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a tiež v spoločenskom uplatnení.

26/ Ďalšími dvoma podaniami zo dňa 21. 06. 2016 pre Ministerstvo spravodlivosti SR doplnil svoje žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom. V jednom podaní uvádza, že konkrétne porušenie jeho práva telefonovania s obhajcom konštatovala aj Verejná ochrankyňa práv vo svojom liste zo dňa 07. 05. 2018. On postupoval vždy v súlade s právnymi normami a o telefonický kontakt požiadal príslušné orgány na predpísanom tlačive, napriek tomu mu nebolo povolené žiadne telefonické hovory s obhajcom počas celého prípravného konania. Jeho trestná vec bola prejednaná so zbytočnými prietahmi, čo bolo viackrát písomne ustálené a počas zbytočných prietahov v konaní bola nezákonne obmedzená aj jeho osobná sloboda. V ďalšom podaní uvádza, že opätovne zdôrazňuje, že počas trestného konania je celý rad jeho neakceptovaných návrhov na vykonanie dokazovania, tiež sa bezúspešne opakovane dožadoval umožnenia nazrieť do trestného spisu ako aj oboznámiť sa so zvukovými nahrávkami z priebehu hlavných pojednávaní. Nezákonný zásah orgánu verejnej moci do jeho základných ľudských práv potvrdzuje aj rozhodnutie Okresného úradu Rimavská Sobota, odbor všeobecnej vnútornej správy č. R.-Y.-R.-XXXX/XXXXXXX, ktorým okresný úrad jeho žiadosti o poskytnutie informácií z prejednávania

priestupku pod čl. OU-RS-OVVS-2018/016898 nevyhovel z dôvodov v ňom uvedených. Správny orgán mu vedel poskytnúť informáciu, že jeho žiadosť bola 11. 06. 2018 prevzatá Okresným súdom Revúca, následne dňa 14. 09. 2018 postúpená na Okresný úrad Revúca a dňa 21. 09. 2018 postúpená na Okresný úrad Rimavská Sobota. Jeho úradná pošta, v ktorej žiadal príslušný správny orgán o informáciu o stave prejednávania priestupku, bola viac ako tri mesiace nezákonne zadržaná Okresným súdom Revúca.

27/ Žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len "MS SR") dve žiadosti o predbežné prerokovanie nároku z toho istého dňa, pričom prvé strany sú úplne identické, z ktorého dôvodu zrejme došlo k tomu, že sa brala ako jedna žiadosť, čomu nasvedčuje oznámenie MS SR zo dňa 11. 11. 2019, podľa ktorého dňa 16. 05. 2019 mu bola doručená žiadosť žalobcu, kde požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 10.000,- eur. MS SR v tejto odpovedi uviedlo, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že postup orgánu verejnej moci (hoc i nesprávny), ktorý nachádza odraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody, nakoľko titulom môže byť v takomto prípade výlučne nezákonné rozhodnutie. Žalobca však nedisponuje spôsobilým titulom pre vznik práva na náhradu škody v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z. v súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Revúca v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. XT/XX/XXXX, teda nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Predbežné prerokovanie nároku je týmto ukončené a jeho žiadosť považuje za vybavenú

28/ Žalobca splnil podmienku podania písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a keď Ministerstvo spravodlivosti SR tejto žiadosti nevyhovel odôvodňujúc to nepreukázaním splnenia zákonných predpokladov vzniku nároku, žalobca podal žalobu na súd. Žalovaný síce tvrdil, že mu bola doručená len jedna žiadosť o predbežné prerokovanie, teda bola prerokovaná len žiadosť ohľadom sumy 10.000,- eur a nie aj ďalších 10.000,- eur. Na výzvu súdu oznámil, že mu bola doručená žiadosť dňa 15. 05. 2019, obsahujúca 2 prílohy, následne doplnená podaniami dňa 16. 05. 2019, ktoré žalobca tiež označil ako žiadosť a obsahovalo 7 príloh a dňa 24. 06. 2019. Aj podľa ďalšieho podania žalovaného mu bola doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku dňa 15. 05. 2019 a následne bola doplnená podaniami doručenými 16. 05. 2019 a 24. 06. 2019. Žalobca však predložil dôkazy o tom, že podal dve žiadosti o predbežné prerokovanie nároku po 10.000,- eur, ako to uviedol v žalobe, a to žiadosť doručenú 15. 05. 2019 s 2 prílohami a doručenú 16. 05. 2019 so 7 prílohami. Žalovaný síce podanie doručené mu 16. 05. 2019 označuje ako doplnenie podania, avšak doplnenie podania bolo vypracované neskôr, a to 21. 06. 2019 a doručené žalovanému 24. 06. 2019. Preto súd dospel z vykonaného dokazovania k záveru, že žalobca podal dve žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ktoré boli doručené žalovanému 15. 05. 2019 a 16. 05. 2019 (i keď žalovaný toto podanie označuje za doplnenie, nemohlo ísť o zaslanie doplnenia z neskoršieho dátumu, teda z podania vypracovaného 21. 06. 2019) a doplnenie bolo doručené žalovanému 24. 06. 2019.

29/ Podľa odpovede podpredsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. 08. 2018 č. 1Spr/S/31/2018 na sťažnosť žalobcu na prietahy v konaní XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca v konaní krajského súdu neboli zistené žiadne prietahy. Z hľadiska celkovej dĺžky konania je potrebné konštatovať, že táto prekračuje medze primeranosti tohto konania, preto sťažnosť považuje za dôvodnú a tomuto konaniu bude zo strany orgánov riadenia a správy krajského súdu venovaná zvýšená pozornosť, aby súd vo veci rozhodol v primeranom čase a nevznikli ďalšie zbytočné prietahy v konaní.

30/ Podľa upovedomenia verejnej ochrankyne práv zo dňa 07. 05. 2018 si vyžiadala písomné stanovisko a písomné podklady od riaditeľky odboru inšpekčnej služby - stred, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR a tiež od Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica a na namietané porušenia práv týkajúce sa telefonovania konštatovala, že na telefonovanie s inými osobami podľa ustanovenia § 21 ods. 1 zákona o výkone väzby potreboval súhlas vyšetrovateľky, pričom nesúhlasným stanoviskom neboli porušené jeho práva. Pri žiadosti o telefonovanie s obhajcom v zmysle § 29 vyhlášky č. 437/2006 Z. z. stačí vyplnené tlačivo odovzdať priamo ústavu a nebolo potrebné zasielať ho poštou na inšpekciu, ako to žalobca urobil. Hoci vyšetrovateľka nedala súhlas na telefonovanie s obhajcom a ústav Banská Bystrica postupoval podľa jej podkladov a nie podľa ust. § 21 ods. 2 zákona o výkone väzby, porušil tým jeho právo na telefonický kontakt s obhajcom, čo malo za následok aj zásad do základného práva na spravodlivé súdne konanie chránené ustanovením čl. 6 ods. 3 písm. c/ Dohovoru, o čom ho podľa ust. § 22 ods. 1 zákona o verejnom ochrancovi práv upovedomuje.

31/ Z prehľadu obsahu spisu XT/XX/XXXX Okresného súdu Revúca a rozhodnutí v tejto veci súd zistil, že obžaloba na žalobcu (obžalovaného) bola podaná na Okresný súd Revúca dňa 07. 07. 2017. Vo veci bolo verejné zasadnutie 24. 07. 2017 (obžalovaný ponechaný vo väzbe), o sťažnosti obžalovaného rozhodoval na neverejnom zasadnutí Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 27. 09. 2017. Vo veci boli hlavné pojednávania v dňoch 11. 09. 2017, 02. 10. 2017, 30. 10. 2017, 13. 11. 2017, 24. 11. 2017, 15. 01. 2018, 22. 01. 2018, 29. 01. 2018, 02. 03. 2018, 09. 04. 2018, 13. 04. 2018, 16. 04. 2018, 14. 05. 2018, 23. 07. 2018, 03. 09. 2018 a 17. 09. 2018, kedy bol vo veci vynesený rozsudok. V priebehu konania obžalovaný podal viacero žiadostí o prepustenie z väzby (26. 06. 2017, 05. 12. 2017, 08. 12. 2017, 12. 12. 2017, 19. 12. 2017, 11. 01. 2018, 17. 01. 2018, 02. 02. 2018, 27. 02. 2018, 22. 03. 2018, 08. 06. 2018, 28. 05. 2018, 29. 06. 2018, 30. 08. 2018, 10. 09. 2018, 14. 09. 2018), tieto boli zamietnuté a na základe podaných sťažností obžalovaným proti týmto rozhodnutiam rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici na neverejných zasadnutiach (08. 08. 2017, 27. 09. 2017, 04. 12. 2017, 08. 02. 2018, 08. 08. 2018). Obžalovaný podal viacero návrhov na doplnenie dokazovania, ako aj žiadosť na nazretie do spisu. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. 1T/73/2017-1929 zo dňa 17. 09. 2018 bol žalobca (obžalovaný) uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ a písm. b/ Trestného zákona, zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2/ písm. a/ a písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ a § 139 ods. 1 písm. c/ a § 127 ods. 5 Trestného zákona a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2/ písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ a § 127 ods. 5 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1, 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Trestného zákona a pri zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ďalej mu bol podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad na dobu 2 rokov a bola mu podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona uložená povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. a/ Trestného zákona nepribližovať sa k poškodenej A. I. U. Q.. O. I. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti ich obydlia.

32/ Na odvolanie okresného prokurátora a obvineného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 28. 11. 2018 č. XTo/XXX/XXXX podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bolo obžalovanému uložené ochranné opatrenie a podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného zamietol. V odôvodnení krajský súd uvádza (str. 8 posledný odsek), že je v podstate nadbytočné reagovať na dôvody odvolania obžalovaného, pretože s údajnými pochybeniami prvostupňového súdu sa v podrobnom odôvodnení rozsudku vysporiadal už prvostupňový súd a k jednotlivým týmto či hmotnoprocesným alebo trestnoprocesným údajným pochybeniam zaujal stanovisko. O dovolaní obvineného proti tomuto uzneseniu rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 26. 02. 2020 č. 6 Tdo 40/2019, ktorým dovolanie odmietol.

33/ Žalobca postupoval v zmysle ustanovení zákona, keď podal na Ministerstvo spravodlivosti SR, ako príslušný orgán na konanie v mene štátu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku a keď jeho nárok nebol uspokojený, podal žalobu na súd.

34/ Súd preto v prvom rade musel zistiť, či skutočne došlo k nesprávnemu úradnému postupu a ak áno, či je dostatočným zadosťučinením iba samotné konštatovanie porušenie práva alebo má žalobca nárok aj na úhradu nemajetkovej ujmy.

35/ Konkrétne za nesprávny úradný postup žalobca považuje najmä
a/ nerozhodnutie o žiadostiach resp. sťažnostiach, konkrétne o poradí vyluču svedkov, o návrhoch na vykonanie dokazovania napr. trestným spisom OR PZ SR OKP Revúca sp. zn. R.-XXX/VYS-Y.-XXXX, o výhradách proti pribratiu znalca, neumožnenie nazretia do spisu, neumožnenie telefonického kontaktu s obhajcom

a

b/ že vo veci došlo k priet'ahom, teda nezákonne bola obmedzená jeho sloboda.

36/ Pokiaľ ide o požadovanú náhradu ako je uvedená v ods. 34 bode a/ tohto odôvodnenia, súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy a to jednak z dôvodu, že nie

každá vada konania zakladá zodpovednosť štátu a jednak z dôvodu, že za dostatočné zadostučinenie považuje aj samotné konštatovanie práva (s poukazom aj na skutočnosti, na čo sa prihliada podľa § 17 ods. 3 zákona).

37/ Súd v tomto smere poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 220/2010, v zmysle ktorého nie každá vada konania zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom totiž nezakladajú nedostatky či pochybenia v priebehu konania, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia, a to ani za tej situácie, že tieto nedostatky mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia. Pokiaľ totiž orgán štátu zisťuje a posudzuje predpoklady pre rozhodnutie, zhromažďuje a hodnotí podklady pre rozhodnutie, právne ich posudzuje a pod., ide o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu individuálneho správneho rozhodnutia; prípadné nesprávnosti či vady tohto postupu nachádzajú svoj odraz v obsahu rozhodnutia a môžu byť posudzované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

38/ V uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. 11. 2018 sp. zn. XTo/XXX/XXXX, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní okresného prokurátora a žalobcu (obžalovaného) proti rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. XT/XX/XXXX sa rozvádza, čo obsahovalo odvolanie žalobcu, teda aké pochybenia vidí v konaní a rozhodovaní (napr. že prednášal desiatky návrhov na vykonanie dokazovanie, ale tieto neboli súdom rešpektované a boli vykonávané len dôkazy svedčiace v jeho neprospech, až na určité výnimky, nebolo vyhovené jeho vzniesenie námietke zaujatosti, súd nepostupoval zákonne pri pribratí znalca, bolo mu zakázané telefonovať s obhajcom) a ďalej krajský súd uvádza, že súd prvého stupňa podrobne rozobral jednotlivé dôkazy, odvolací súd si takéto hodnotenie dôkazov a odôvodnenie jednotlivých výrokov osvojil a stotožňuje sa s ním. Nad rámec toho odvolací súd musí konštatovať, že je v podstate nadbytočné reagovať na dôvody odvolania obžalovaného, pretože s údajnými pochybeniami prvostupňového súdu sa v podrobnom odôvodnení rozsudku vysporiadal už prvostupňový súd a k jednotlivým týmto či hmotnoprocesným alebo trestnoprocesným údajným pochybeniam zaujal stanovisko. Pokiaľ išlo o námietky v otázke zákonnosti postupu súdu prvého stupňa, namietanej v časti o väzbe, ale aj v súvislosti s údajným nezákonným postupom súdu pri uznaní jeho viny v dôsledku procesných pochybení aj pri väzbe, odvolací súd dospel k záveru, že tieto sú neopodstatnené. Na vyše odvolací súd nezistil ani iné procesné pochybenia, ktoré spochybňoval obžalovaný už v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní.

39/ V uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 02. 2020 sp. zn. X I. XX/XX, ktorým bolo odmietnuté dovolanie obžalovaného sa o. i. uvádza, že "zo spisu je zrejmé, že obvinený mal pred súdom možnosť navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil a o týchto návrhoch súdy aj zákonným spôsobom rozhodli.". K ďalšiemu uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. uvádza, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť úspešným dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaz, ktorého vykonanie sa spochybňuje. Najvyšší súd ustálil, že na zistenie skutkového stavu vo veci boli súdom všetky dôkazy vykonané zákonným spôsobom a zároveň náležite vyhodnotené.

40/ Pokiaľ ide o neumožnenie telefonického kontaktu, súd dospel k záveru, že konštatovanie verejnej ochrankyne práv zo dňa 07. 05. 2018 o porušení práva žalobcu na telefonický kontakt s obhajcom je dostatočné zadostučinenie v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona a to s prihliadnutím aj na vyššie uvedené skutočnosti, keď nebolo preukázané, že by mu porušenie tohto práva spôsobilo nejakú takú ujmu, pri ktorej by samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadostučinením.

41/ Preto súd žalobu v časti o zaplatenie 10.000,- eur za nesprávny úradný postup ako je uvedený v ods. 34a odôvodnenia zamietol z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odsekoch.

42/ Pokiaľ ide o žalobu v časti o zaplatenie 10.000,- eur, ktorú žalobca požaduje z dôvodu, že vo veci došlo k prietahom, teda nezákonne bola obmedzená jeho sloboda, súd ju považoval pokiaľ ide o základ za dôvodnú v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona, teda že došlo k prietahom v konaní, ako je to preukázané odpoveďou podpredsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. 08. 2018 č. XSpr/ S/XX/XXXX na sťažnosť žalobcu na prietahy v konaní, teda že z hľadiska celkovej dĺžky konania je

potrebné konštatovať, že táto prekračuje medze primeranosti tohto konania, preto sťažnosť považuje za dôvodnú. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy, súd v zmysle ust. § 17 ods. 3 zákona prihliadol na osobu poškodeného (žalobcu), ktorý bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a zločinu vydierania, tieto spáchal v čase keď bol príslušníkom Policajného zboru a teda o to viac sa u neho predpokladá správanie v súlade s právnymi normami, k ujme došlo v priebehu trestného konania (prieťahy), avšak nemožno prehliadnúť, že žalobca neustále podával rôzne podania, čím sa aj konanie predlžovalo. I keď mu právo na podávanie týchto podaní nemožno uprieť, je otázne, či toto právo nebolo aj zneužívané, keď napr. podával žiadosti o prepustenie z väzby 05. 12. 2017, 08. 12. 2017, 12. 12. 2017, 19. 12. 2017, 17. 01. 2018, 02. 02. 2018, 27. 02. 2018, 22. 03. 2018, teda v úplne krátkych časových intervaloch, pričom samozrejme súd sa týmito podaniami musí zaoberať resp. o nich rozhodovať. Súd nezistil následky v súkromnom živote (žalobca ani nenavrhol žiadne dôkazy v tomto smere), keď trestné stíhanie bolo práve pre spáchanie zločinu voči blízkej osobe, a to jeho družke A. I. a jej dcére. Čo sa týka závažnosti následkov vzniknutých v spoločenskom uplatnení, žalobca ich vidí v tom, že ako policajta ho každý v obci poznal a bola mu znížená dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Toto však ničím nepreukázal, pričom nemožno prehliadnúť fakt, že bol aj právoplatne odsúdený, čo v očiach prevažnej časti verejnosti všeobecne spôsobuje takéto tvrdené zníženie vážnosti a dôstojnosti. Takéto tvrdenie o znížení dôstojnosti a vážnosti by mohlo obstať najmä v prípade, že by bol spod obžaloby oslobodený, čo však sa v danom prípade nestalo. Ani jeho tvrdenia o vyvíjaní nátlakov na neho neboli nijakým spôsobom preukázané.

43/ Čo sa týka námietky žalovaného, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je kompetentný posudzovať, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, súd proti tomuto nenamieta. V danom prípade však prieťahy skonštatoval predseda krajského súdu na základe sťažnosti žalobcu (v konaní odvolacieho súdu prieťahy zistené neboli) a samotná skutočnosť, že žalobca resp. predseda súdu v odpovedi na sťažnosť nekonkretizoval presné dátumy, odkedy dokedy trvali prieťahy neznamena, nie je nevyhnutnou náležitosťou konštatovania prieťahov, resp. že by súd v tomto konaní mohol uvedené oznámenie ignorovať. Súd preto vychádzal z oznámenia podpredsedu krajského súdu o tom, že vo veci došlo k prieťahom. Súдне konanie skutočne nie je kompetentný preskúmať tun. súd v konaní o náhradu škody, ale môže to len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov, ako sa to uvádza v dôvodovej správe. Preto všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom, teda v danom prípade predsedom krajského súdu. Obžaloba vo veci XT/XX/XXXX bola podaná 07. 07. 2017 a rozsudok vyniesol okresný súd 17. 09. 2018. Celé konanie na prvom stupni teda trvalo necelých 14 mesiacov, čo z hľadiska celkovej dĺžky konania, keď žalobca bol vo väzbe, prekračovalo podľa oznámenia podpredsedu krajského súdu medze primeranosti.

44/ Preto súd podľa § 17 ods. 2 zákona priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup (prieťahy v konaní). V oznámení o zistených prieťahoch podpredseda krajského súdu nekonštatuje konkrétnu dĺžku prieťahov, čo však je evidentne aj dôsledkom toho, že vo veci bolo veľa úkonov, teda neboli nejaké dlhé časové úseky medzi vykonaniami jednotlivých úkonov (napr. vo veci bolo nariadených sedem hlavných pojednávaní v období od 02. 03. 2018 do 17. 09. 2018), ale celkový čas konania že prekročil medze primeranosti. Preto súd vychádzajúc z praxou získaných skúseností trestných sudcov dospel k záveru, že doba do 6 mesiacov na rozhodnutie (s prihliadnutím na množstvo potrebných procesných úkonov) je v tejto konkrétnej väzobnej veci primeraná a v presahujúcej miere prekračuje medze primeranosti, teda dochádza k prieťahom v dôsledku neefektívneho postupu súdu.

45/ Súd zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- eur (za prieťahy v konaní), ktorú sumu považoval za primeranú s prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti, kým v prevyšujúcej časti žalobu (ods. 34 písm. b/ odôvodnenia) zamietol.

46/ Súd takto zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy 1.000,- eur, kým v prevyšujúcej časti, teda ohľadom žalovanej sumy 19.000,- eur žalobu zamietol.

47/ Pokiaľ žalovaná namietala, že cieľom zákona nebolo odškodňovať páchatelov trestných činov, s týmto sa súd stotožňuje. To ale neznamená, že keď je niekto právoplatne odsúdený za trestný čin, že

môžu byť porušované jeho práva (napr. právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov). Preto túto námietku súd nemohol akceptovať.

48/ Súd ďalej zamietol žalobu v časti ohľadom požadovaných úrokov z omeškania, poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 185/2011, podľa ktorého "povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania".

49/ O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p. , podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri obdobných sporoch býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravídla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Preto treba v týchto prípadoch rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základe sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Preto súd rozhodol takt, že žalobcom priznal právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne z prisúdenej sumy (t. j. zo sumy 1.000,- eur) a nie zo žalovanej sumy. Žalobca bol čo do základu vo veci procesne úspešný, ale výšku priznanej náhrady objektívne nemohol predvídať, teda zamietnutie ohľadom určitej sumy nie je prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota písomne, a to v listinnej podobe v 2 vyhotoveniach alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané) uviesť spisovú značku tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 C. s. p.) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 C. s. p., ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Ak žalovaný nesplní v stanovenej lehote uloženú mu povinnosť, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.